

Makro Görünüm: Ödemeler Dengesi

11.10.2024

Erol Gürçan

erol.gurcan@yf.com.tr

+90 212 334 98 37

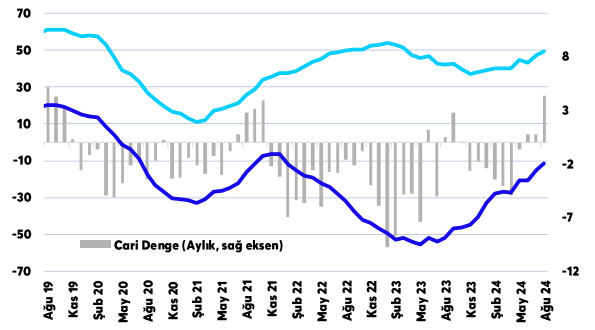
Ağustos 2024: Üst Üste 3. Ayda da Cari Fazla Verildi

Ağustos'ta 4,3 mlr dolar cari fazla verildi. Konsensüs, aylık bazda 4,2 mlr dolar cari fazla verileceği yönündeydi (YF: +4,3 mlr dolar). Bu aynı zamanda tarihi 2. yüksek aylık cari fazla oldu (1. En Yüksek Ağu.19: +5,1 mlr dolar). Geçen yılın aynı döneminde de 0,5 mlr dolar cari fazla verilmişti (Tem.24: +0,8 mlr dolar). Birikimli cari açık 8A24'te 9,7 mlr dolara geriledi (8A23: -38,9 mlr dolar). Yıllık bazda cari dengede gözlenen 3,8 mlr dolarlık iyileşmede temel belirleyici dış ticaret açığındaki (-2,9 mlr dolar) 4,2 mlr dolarlık azalış oldu. Net enerji ithalatı yıllık bazda 0,3 mlr dolar azalışla 3,9 milyar dolar olurken; net altın ithalatı yıllık bazda 2,3 mlr dolar düşüyle 0,8 mlr dolara geriledi. Net hizmet gelirlerindeki (8,7 mlr dolar) yıllık 0,2 milyar dolarlık artış verilen cari fazlaya olumlu katkı yaptı. Net birincil ve ikinci açıkta (1,5 milyar dolar) 0,6 mlr dolarlık bozulma ise cari fazlayı sınırlayıcı etkiye bulundu. Böylece, çekirdek denge (altın ve enerji hariç) geçen yılın aynı dönemine göre 1,8 mlr dolar artışla 9,0 mlr dolar fazla verdi. 8A24 döneminde çekirdek dengedeki fazla 29,5 mlr dolara yükseldi (8A23: +18,2 mlr dolar).

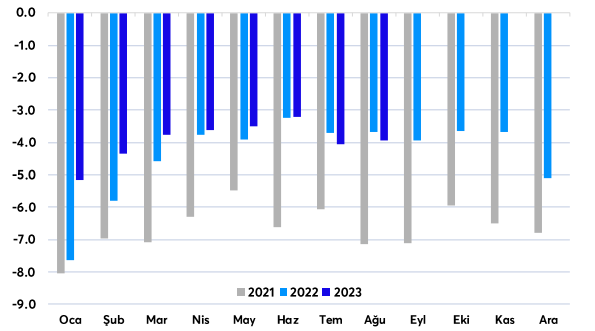
Rezervlerde 3 ay sonra düşüş görüldü. Doğrudan yatırımlarda, Ağustos'ta, 0,1 mlr dolar ile üst üste 4. ay sonra ilk defa net çıkış görüldü. Böylelikle, 8A24'te, büyük ölçüde gayrimenkul kaynaklı olan, doğrudan yatırımlardaki net giriş 2,6 mlr dolara geriledi (8A23: 2,9 mlr dolar net giriş). **Portföy yatırımlarında** aylık 0,2 mlr dolar net çıkış görüldü. Yurtdışı yerleşikler hisse senedi piyasasında 0,2 mlr ve DİBS piyasasında 0,8 mlr dolar net satım gerçekleştirdi. Uluslararası piyasalardaki tahvil ihraçları tarafında, hükümet 1,4 mlr dolar net borçlanma yaparken; bankalar 36 mn dolar ve özel sektör 27 mn dolar olmak üzere toplam net borç ödeme gerçekleştirdi. 8A24'te ayda portföy yatırımlarında, büyük ölçüde Eurobond ve DİBS kaynaklı olmak üzere, net 12,4 mlr dolar net giriş görüldü (8A23: 0,4 mlr dolar net giriş). **Diğer yatırımlarda**, Ağustos'ta, 0,2 mlr dolar net çıkış görüldü. Yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 0,9 mlr dolar artarken, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları 0,1 mlr dolar azaldı. Yurtdışından sağlanan kredilerde nette 0,9 mlr dolar borçlanma gerçekleşti (ödeme: 0,3 mlr dolar TCMB, // borçlanma: 1,0 mlr dolar hükümet, 0,2 mlr dolar özel sektör). Böylece, 8A24'te diğer yatırımlar kaynaklı 2,6 mlr dolar net çıkış gerçekleşirken (8A23: 2,2 mlr dolar net giriş), bu büyük oranda yurtdışı kredilerden kaynaklandı. **Net hata-noksan** kaleminde, 3 ay sonra ilk defa olmak üzere, 3,7 mlr dolar net çıkış gözlemlendi. 8A24'te bu kalem kaynaklı net çıkış 11,8 mlr dolar oldu (8A23: 5,8 mlr dolar net çıkış). **Resmi rezervler** Ağustos'ta, 3 ay sonra ilk defa olmak üzere, 2,5 mlr dolar düşerken, 8A24'te 3,4 mlr dolar azaldı (8A23: -18,6 mlr dolar).

Dış dengedeki iyileşme eğilimi sürüyor. Son 12 ayda toplam 11,3 mlr dolar cari açık verildi (2023: -40,5 mlr dolar). Bu dönemde, 2023'e göre cari dengede gözlenen 29,3 mlr dolarlık iyileşmede temel belirleyici dış ticaret açığındaki (-56,3 mlr dolar) 30,0 mlr dolarlık düşüş oldu. 12 aylık net altın ithalatı geçen yılsonuna göre 13,2 mlr dolar düşüyle 12,5 mlr dolara ve net enerji ithalatı da 4,8 mlr dolar azalarak 48,0 mlr dolara geriledi. Böylece, çekirdek denge (altın ve enerji hariç), geçen yıl sonuna kıyasla 11,3 mlr dolar daha yüksek olmak üzere, 49,2 mlr dolar fazla verdi (2023: +37,9 mlr dolar). 12 aylık net hizmet gelirleri de yılsonuna göre 1,8 mlr dolarlık artışla 58,5 mlr dolar oldu. Ticaret Bakanlığı'nın geçici verilerine göre Eylül'de 5,1 mlr dolar dış ticaret açığı verildi (Eyl.23: -5,1 mlr dolar). Dolayısıyla, yıllıklandırılmış cari dengedeki toparlanma eğiliminin bir miktar yavaşlaması beklenebilir. OVP'deki 2024 yılı cari açık hedefi 22,0 mlr dolar seviyesinde. Bu hedefin yakalanabilmesi için yılın geri kalanında aylık ortalama 3,1 milyar dolar civarında açık verilmesi gerekmekte (8A24 aylık ortalama cari denge: -1,2 mlr dolar, 2023 son 4 ay ortalama cari denge: -0,4 mlr dolar). Dolayısıyla, OVP hedefinin yakalanması ve hatta daha olumlu rakamlar görülmesi son derece muhtemel. Eylül Ödemeler Dengesi verileri 12 Kasım'da açıklanacak.

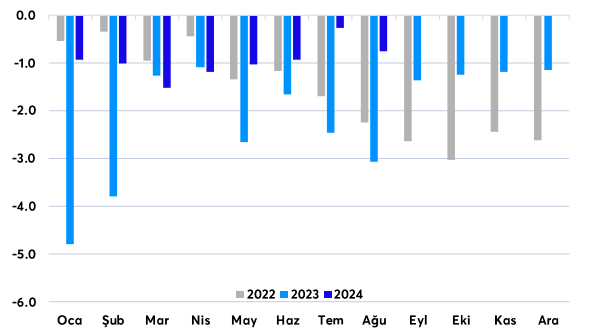
Cari Denge

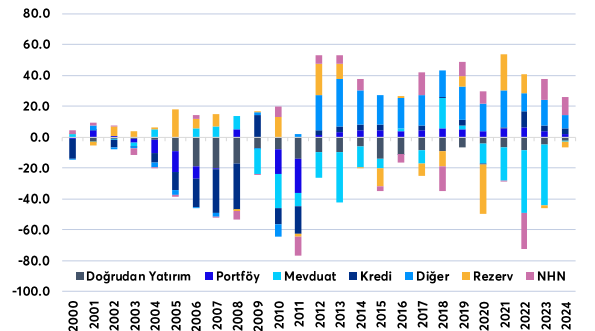
Net Enerji İthalatı

Net Altın İthalatı

Cari Denge Finansman Kalemleri

Yatırım Finansman Menkul Değerler

Meclis-i Mebusan Cad. 81 Fındıklı 34427 Beyoğlu/İstanbul

Tel: 0850 723 59 59 Faks: +90 (212) 282 15 50 - 51

UYARI NOTU:

Bu e-posta mesajı ve ekleri gönderildiği kişi ya da kuruma özeldir ve gizlidir. Hiçbir şekilde üçüncü kişilere açıklanamaz ya da yayınlanamaz. Yetkili alıcılardan biri değilseniz, bu mesajın herhangi bir şekilde ifşa edilmesi, kullanılması, kopyalanması, yayılması veya mesajda yer alan hususlarla ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmasının kesinlikle yasak olduğunu bildiririz. Eğer mesajın alıcısı veya alıcısına iletmekten sorumlu kişi değilseniz lütfen mesajı sisteminizden siliniz ve göndereni uyarınız. Gönderen ve Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş., bu mesajın içerdiği bilgilerin doğruluğu, güncelliği ve eksiksiz olduğu konusunda bir garanti vermemektedir, içerik Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. tarafından her zaman değiştirilebilir. Bu e-posta yer alan bilgiler "Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş." tarafından genel bilgilendirme amacı ile her türlü veri, yorum ve değerlendirmeler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklara dayanılarak hazırlanmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan ve hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan içerik, yorum ve tavsiyeler ise genel nitelikte olup, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu e-posta içeriğinde yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanılarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da ortaya çıkabilecek zararlardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Mesajın içeriğinden, iletilmesinden, alınmasından, saklanmasından, gizliliğinin korunamamasından, virüs içermesinden ve sisteminizde yaratabileceği zararlardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Yatırım Finansman bu mesajın içeriği ve ekleri ile ilgili olarak hukuki açıdan herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Teşekkür ederiz.

Levent Durusoy Genel Müdür Yrd. levent.durusoy@yf.com.tr +90 (212) 334 98 33

Araştırma Bölümü

Serhat Kaya Müdür serhat.kaya@yf.com.tr +90 (212) 334 98 36

Erol Gürcan Başekonomist erol.gurcan@yf.com.tr +90 (212) 334 98 37

Hizmet Noktalarımız

Genel Müdürlük	+90 (212) 317 69 00	Merkez	+90 (212) 334 98 00
Antalya	+90 (242) 243 02 01	Ankara	+90 (312) 417 30 46
Bodrum	+90 (252) 999 14 04	Bursa	+90 (224) 224 47 47
Caddebostan	+90 (216) 302 88 00	Denizli	+90 (258) 999 19 75
İzmir	+90 (232) 441 80 72	Samsun	+90 (362) 431 46 71
Ulus	+90 (212) 263 00 24		